

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci žalobce **ČKD Kutná Hora, a. s.**, IČ 005 08 055, se sídlem v Kutné Hoře, Karlov 197, zastoupeného Mgr. Janem Džiamou, advokátem se sídlem v Černošicích, Tábořská 2025, proti žalovanému **Rozhodčímu orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky**, se sídlem v Praze 3, Orlická 4/2020, o žalobě proti rozhodnutí Rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky ze dne 14. 1. 2015, sp. zn. S-SP-VZP-14-02173484-A9HB

t a k t o:

I. Žaloba se z a m í t á.

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného správního úřadu, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky, regionální pobočky v Praze, jímž byla žalobci uložena povinnost zaplatit penále ve výši 1.000.000,- Kč na účet Všeobecné zdravotní pojišťovny, neboť žalobci byla v rámci odstranění tvrdosti zákona poskytnuta podpora *de minimis* ve výši 1.106.810,- Kč., přičemž penále je nižší než poskytnutá podpora. Dále žalovaný odvolací správní úřad rozhodl o zamítnutí žádosti žalobce o odstranění tvrdosti.

Žalobce v podané žalobě popsal dosavadní průběh správního řízení, v němž bylo žalobci vyměřeno penále z prodlení s platbami pojistného na veřejné zdravotní pojištění ve výši 538.806,- Kč za rok 2011, ve výši 1.457.705,- Kč za rok 2012, ve výši 24.221,- Kč za rok 2013 a ve výši 85.824,- Kč za rok 2014. Žalobce napadl odvoláním rozhodnutí prvoinstančního rozhodnutí pouze v rozsahu penále za období ode dne 21. 2. 2011 do dne 4. 9. 2012 a paralelně požádal o odstranění tvrdosti zákona při vyměření penále z prodlení s platbami pojistného na veřejné zdravotní pojištění. Odvolací orgán rozhodnutí potvrdil

rozhodnutí prvoinstančního orgánu, odvolání žalobce zamítl a o žádosti žalobce o odstranění tvrdosti rozhodl tak, že žalobci poskytl podporu *de minimis* ve výši 1.106.810,- Kč.

Žalobce v podané žalobě namítl, že rozhodnutí odvolacího orgánu i rozhodnutí správního úřadu prvního stupně jsou založena na argumentu, že pohledávka penále z prodlení s platbami pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pokud vznikla do dne rozhodnutí o úpadku 21. 2. 2011, je podle ustanovení § 18 odstavec 6 zákona č. 592/1992 Sb. pohledávkou za majetkovou podstatou. Na rozdíl od prvoinstančního orgánu, který dospěl k závěru, že dlužné penále není mimosmluvní sankcí podle ustanovení § 170 odstavec d) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenčního zákona, odvolací orgán dospěl k závěru, že jde o mimosmluvní sankci, jejíž uspokojení je podle citovaného ustanovení insolvenčního zákona v průběhu insolvenčního řízení vyloučeno. Žalovaný odvolací orgán uvedl, že pohledávky z mimosmluvních sankcí podle ustanovení § 170 písm. d) insolvenčního zákona nezanikají přijetím reorganizačního plánu a mohou být uspokojeny po ukončení insolvenčního řízení.

Žalobce v podané žalobě namítl, že názor orgánů obou stupňů o tom, že penále, vzniklé po rozhodnutí o úpadku, je pohledávkou za majetkovou podstatou, je v rozporu se zákonem, přičemž odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu publikované pod č. 52/2007 ve Sbírce rozhodnutí NS, vedené pod sp. zn. 29 Odo 709/2005, v němž Nejvyšší soud považuje penále z dlužného pojistného za mimosmluvní sankci. Penále za neplacení pojistného na veřejné zdravotní pojištění, u kterého povinnost zaplatit penále vznikla po prohlášení konkurzu, je z uspokojení v konkurzu vyloučeno, přičemž úprava v ustanovení § 18 odstavci 6) zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění na tento závěr nemá vliv.

Žalobce dále namítl, že ustanovení § 359 insolvenčního zákona stanoví, že pohledávky, které se v insolvenčním řízení neuspokojují přijetím reorganizačního plánu, zaniknou, nejde-li o mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka nebo není-li v reorganizačním plánu stanoveno jinak. Žalobce má za to, že pohledávky penále z prodlení s platbami pojistného na veřejné zdravotní pojištění jsou mimosmluvními sankcemi, které jsou vyloučeny z uspokojení ve smyslu ustanovení § 170 insolvenčního zákona. Této právní úpravy využil žalobce ve svém reorganizačním plánu, kde stanovil, že účinností reorganizačního plánu zanikají také pohledávky z mimosmluvních sankcí. Reorganizační plán žalobce byl shledán Krajským soudem v Praze i Vrchním soudem v Praze v souladu se zákonem a nabyl účinnosti dne 4. 9. 2012. K tomuto datu tak zaniklo penále z prodlení s platbami pojistného na veřejné zdravotní pojištění za období ode dne 21. 2. 2011 do dne 4. 9. 2012 a prvoinstanční orgán již nebyl oprávněn ho žalobci vyměřit.

Žalovaný správní úřad ve vyjádření v podané žalobě uvedl, že obsah námitek do zahájeného správního řízení je zcela totožný s důvody odvolání i s důvody žaloby. Rozpor plátce spatřuje v nesprávném posouzení penále, vyměřeného po prohlášení úpadku plátce řešeného reorganizací do účinnosti reorganizačního plánu. Podle sdělení plátce je toto penále z dlužného pojistného mimosmluvní sankcí podle ustanovení § 170 písm. d) insolvenčního zákona a je z uspokojení v insolvenčním řízení vyloučeno, přičemž ustanovení § 359 insolvenčního zákona dává dlužníkovi možnost stanovit si v reorganizačním plánu, že tyto pohledávky s přijetím reorganizačního plánu zanikají. Žalobce této možnosti využil a účinností reorganizačního plánu ze dne 4. 9. 2012 zaniklo penále z dlužného pojistného za období od 21. 2. 2011 do 4. 9. 2012.

Žalovaný správní úřad má za to, že v daném případě se jedná o penále z pohledávek za majetkovou podstatou, které vzniklo ode dne prohlášení úpadku. Neuhrazení pojistného na zdravotním pojištění v období po prohlášení konkurzu včas a ve správné výši vyvolává účinek prodlení a s ním ze zákona spojené důsledky v podobě povinnosti platit penále podle ustanovení § 18 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Z první věty uvedeného právního ustanovení vyplývá, že mimosmluvní sankce (bez dalšího) jsou pohledávkami, které přijetím reorganizačního plánu nezanikají, reorganizační plán tak nemůže mimo rámec zákona stanovit, že zanikají. Při řešení úpadku dlužníka reorganizací, přijetím reorganizačního plánu a jeho schválením insolvenčním soudem, zanikají pohledávky vyloučené z uspokojení s výjimkou mimosmluvních sankcí, postihujících majetek dlužníka, a to bezvýhradně, nebo jiných pohledávek z režimu ustanovení § 170, o kterých je skutečnost, že nezanikají, uvedena v reorganizačním plánu. Tyto pohledávky nemohou být uspokojovány v procesu reorganizace, mohou však být uspokojeny po ukončení insolvenčního řízení, řešení reorganizací a lze je tedy po splnění reorganizačního plánu vyměřit a na dlužníkovi vymáhat. Z uvedených důvodů byla Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky oprávněna vyměřit platebním výměrem žalobci penále za celé období ode dne 21. 2. 2011 do dne 1. 9. 2014, tedy jak penále za období od prohlášení úpadku do účinnosti reorganizačního plánu, tak za období po účinnosti reorganizačního plánu do konce kontrolovaného období. Na základě takto získaného exekučního titulu lze toto penále po skončení insolvenčního řízení vymáhat.

Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním úřadem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Žalobce byl veden v registru pojištěnců Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky v kategorii zaměstnavatel. Regionální pobočka pro hlavní město Prahu provedla u žalobce dokladové kontroly plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění a přitom zjistila, že žalobce jako plátce pojistného nehradil pojistné za své zaměstnance ve stanovených termínech a výši v souladu s ustanovením § 5 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Zjištěné nedostatky byly podrobně rozvedeny ve zprávě o výsledku kontroly a závěrečném protokolu ke zprávě o výsledku kontroly ze dne 9. 10. 2013. S uvedenými doklady byl žalobce seznámen dne 10. 9. 2014.

Na žalobce byl dne 21. 2. 2011 prohlášen úpadek usnesením Krajského soudu v Praze č. j. KSPH 41 INS 11480/2010-A-114, který byl následně řešen reorganizací. Dnem 4. 9. 2012 nabylo právní moci usnesení Vrchního soudu v Praze, kterým bylo potvrzeno usnesení Krajského soudu v Praze o schválení reorganizačního plánu společnosti ČKD Kutná hora a. s. Usnesením ze dne 28. 1. 2013 vzal Krajský soud v Praze jako insolvenční soud na vědomí splnění reorganizačního plánu.

Regionální pobočka žalovaného zahájila se žalobcem dne 10. 10. 2014 správní řízení ve věci penále, zjištěného na základě uvedených kontrol, přičemž oznámení o zahájení správního řízení ze dne 30. 9. 2014 bylo žalobci řádně doručeno a žalobce do tohoto řízení podal prostřednictvím svého zástupce dne 14. 10. 2014 námitky.

Dne 23. 10. 2014 vydala regionální pobočka žalovaného platební výměr č. 2141400041, kterým uložila žalobci povinnost uhradit penále ve výši 2.106.810,- Kč s příloženým vyúčtováním plateb pojistného za období ode dne 29. 1. 2013 do dne 1. 9. 2014,

a v odůvodnění platebního výměru se správní úřad vypořádal s námitkami plátce, podanými do zahájení správního řízení.

Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce včasné odvolání, které doplnil žádostí plátce o odstranění tvrdosti ve vztahu k výše uvedenému platebnímu výměru dne.

Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 14. 1. 2015 bylo odvolání zamítnuto, platební výměr byl potvrzen a současně v řízení o žádosti o odstranění tvrdosti bylo penále sníženo na částku 1.000.000,- Kč, když odvolací správní úřad všechny v řízení podané žádosti posuzoval jako celek, čímž v žádném případě nepostupoval v neprospěch plátce. Plátcí byla rozhodnutím o odstranění tvrdosti poskytnuta podpora *de minimis* ve výši 1.106.810,- Kč a v odůvodnění rozhodnutí o žádosti přihlédl rozhodčí orgán VZP i ke snaze plátce vyřešit svízelnou ekonomickou situaci při zachování pracovních míst.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správním úřadem z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že žádný z účastníků řízení nepožádal výslovně o nařízení ústního jednání, vyjádřili tím žalobce i žalovaný správní úřad svůj souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení ústního jednání. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze postupoval podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. a o podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval.

Věc soud posoudil takto:

Podle § 6 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění platném k datu vydání napadeného rozhodnutí (dále jen zákon č. 48/1997 Sb.) zaměstnavatel je plátcem části pojistného za své zaměstnance s výjimkou zaměstnanců, kteří postupují podle § 8 odst. 4. Zaměstnavatel je plátcem části pojistného z příjmů zúčtovaných bývalému zaměstnanci po skončení zaměstnání zakládajícího účast na nemocenském pojištění.

Podle § 5 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. zaměstnavatel odvádí část pojistného, které je povinen hradit za své zaměstnance. Současně odvádí i část pojistného, které je povinen hradit zaměstnanec, srážkou z jeho mzdy nebo platu, a to i bez souhlasu zaměstnance. Podle odstavce 2 téhož ustanovení pojistné podle odstavce 1 se platí za jednotlivé kalendářní měsíce a je splatné v den, který je zaměstnavatelem určen pro výplatu mezd a platů za příslušný měsíc. U zaměstnavatele, kde je výplata rozložena na různé dny, je dnem splatnosti pojistného poslední den výplaty za uplynulý kalendářní měsíc. Není-li tento den určen, je pojistné splatné nejpozději do osmi dnů po uplynutí kalendářního měsíce, za nějž se odvede. Nebylo-li pojistné zapláceno ve stanovené lhůtě anebo bylo-li zapláceno v nižší částce, než ve které mělo být zapláceno, je plátce pojistného povinen platit penále v zákonem stanovené výši (§ 18 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb.).

Podle § 53 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., na rozhodování zdravotních pojišťoven ve věcech týkajících se přírážek k pojistnému, pokut a pravděpodobné výše pojistného a ve sporných případech ve věcech placení pojistného, penále, vracení přeplatku na pojistném a snížení záloh na pojistné se vztahují obecné předpisy o správním řízení, nestanoví-li tento

zákon jinak. Zdravotní pojišťovny rozhodují platebními výměry. Platební výměr na dlužné pojistné je vykonatelný bez ohledu na právní moc, jestliže od jeho doručení uplynulo 15 dnů.

Z citovaných ustanovení vyplývá, že zaměstnavatel je povinen za své zaměstnance odvádět pojistné na zdravotní pojištění ve stanovené výši a ve stanovené lhůtě. Jestliže žalobce tuto povinnost neplnil a pojistné za svou zaměstnankyni řádně neodváděl, když toto zjištění včetně stanovené výše dlužného pojistného a penále nijak nezpochybňuje, byla zdravotní pojišťovna oprávněna vydat platební výměr, kterým žalobci uložila povinnost zaplatit dlužné pojistné a penále.

K námitce vztahu speciality ustanovení § 31 odst. 1 zákona o konkurzu k obecné úpravě zákona o pojistném, soud poukazuje na shora citovaná ustanovení § 31 odst. 1 zákona o konkurzu a § 18 odst. 1 zákona o pojistném, jakož i na právní názor, který Nejvyšší správní soud k této otázce zaujal ve shora citovaných judikátech (zejména v rozsudcích sp. zn. 6 Ads 26/2008, 6 Ads 92/2005 a 6 Ads 19/2006, všechny dostupné na www.nssoud.cz), s nímž se zdejší soud ztotožňuje. Jde o to, že ustanovení § 31 odst. 1 věta první zákona o konkurzu nelze vykládat izolovaně od věty druhé téhož odstavce upravující dva možné způsoby uspokojení nároku. Zatímco podle věty první lze nároky a pohledávky uspokojit kdykoliv v průběhu konkurzního řízení, zbývající nároky jen podle pravomocného rozvrhového usnesení. Slovo kdykoliv neznamena libovůli s plněním povinnosti platit pojistné na veřejné zdravotní pojištění, které je pohledávkou za podstatou, ale vyjadřuje přednost uspokojení této pohledávky za podstatou proti uspokojení nároku podle pravomocného rozvrhového usnesení, proto je uvedené ustanovení bez specifického vztahu a tím méně nadřazenosti vůči ustanovením upravujícím problematiku veřejného zdravotního pojištění v zákoně o VZP či v zákoně o pojistném. Povinnosti uložené v uvedených zákonech či oprávnění z nich vyplývající nejsou vůči žalobci jako zaměstnavateli uvedeným ustanovením dotčeny. Neplatil-li žalobce pojistné na veřejné zdravotní pojištění včas a ve správné výši, dostal se do prodlení a v souladu s § 18 zákona o pojistném mu bylo oprávněně vyměřeno penále, které je pak ve smyslu § 8 odst. 5 zákona o VZP žalovaný povinen včetně penále vymáhat. S ohledem na tento výklad je pak penále předepsáno po právu a rozhodnutí správních orgánů obou stupňů byla vydána v souladu se zákonem.

S ohledem skutkový stav a znění § 31 odst. 2 písm. d) zákona o konkurzu, v němž jako pohledávka za podstatou vzniklá po prohlášení konkurzu není penále na veřejné zdravotní pojištění uvedeno, a dále s ohledem na znění § 33 odst. 1 téhož zákona, podle kterého jsou z uspokojení pohledávek vyloučeny mimosmluvní sankce postihující majetek úpadce s výjimkou penále za nezaplacení daní, poplatků, cla, pojistného na sociální zabezpečení včas a ve správné výši, pokud povinnost zaplatit toto penále vznikla **před** prohlášením konkurzu, má soud za to, že penále spojené s prodlením žalobce vzniklo až po prohlášení konkurzu a je proto z uspokojení pohledávek vyloučeno. Platební výměr, kterým bylo penále předepsáno, však nelze považovat za nezákonný, neboť povinnost hradit penále vznikla již samotným prodlením žalobce s hrazením pojištění na VZP. Platební výměr na penále pouze deklaruje tuto povinnost. Ačkoliv nelze tuto povinnost uspokojit za trvání konkurzu, může být předmětný platební výměr exekucním titulem po jeho skončení (srovnej obdobně rozsudky Nejvyššího správního soudu rozsudky ze dne 16. 8. 2006, sp. zn. 1 Afs 78/2006, ze dne 11. 5. 2005, sp. zn. 1 Afs 96/2004 (publikovaný pod č. 674/2005 ve Sbírce NSS) a konečně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, sp. zn. 6 Ads 92/2005).

K námitce nezákonnosti vyměření penále správními orgány obou stupňů žalobci soud proto uzavírá, že i když tato povinnost k platbě penále a jeho splatnost vznikla žalobci **po prohlášení úpadku** přímo ze zákona, byl správní orgán spravující veřejné zdravotní pojištění povinen podle zákona o pojistném žalobci předpis penále, který pouze deklaruje již vzniklou povinnost, žalobci předepsat ve smyslu § 8 odst. 5 zákona o VZP, přičemž tento předpis nesměruje přímo k uspokojení pohledávky žalovaného a během konkurzu nebude moci být k vymáhání dlužného penále užít. Až po zrušení konkurzu by takový výměr mohl sloužit jako exekuční titul. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně i žalovaného tak byla vydána v souladu se zákonem o pojistném i zákonem o konkurzu a vyrovnání. Soud proto stěžejní námitku žaloby nepovažuje za důvodnou.

Pokud v této souvislosti žalobce namítal, že penále za nezaplacení pojistného na zdravotním pojištění, které vzniklo po prohlášení konkurzu, je ve smyslu § 33 odst. 1 písm. d) zákona o konkurzu vyloučeno z uspokojení v konkurzním řízení, neboť se jedná o mimosmluvní sankci, úprava § 18 odst. 6 zákona o pojistném na tom nic nemění a pokud by bylo úmyslem zákonodárce stanovit povinnost správců konkurzní podstaty hradit penále za pozdě zaplacené zdravotní pojištění po přihlášení konkurzu jako pohledávku za podstatou, byla by tato povinnost explicitně vyjádřena v § 33 odst. 1 písm. d) zákona o konkurzu tak, jak to je v případě penále, které vzniklo před prohlášením konkurzu, pak soud poukazuje na § 18 odst. 6 zákona o pojistném, podle kterého se pro účely zvláštních předpisů za dlužné pojistné považuje i dlužné penále. Naproti tomu § 33 odst. 1 písm. d) zákona o konkurzu uvádí, že z uspokojení pohledávek jsou vyloučeny mimosmluvní sankce postihující majetek úpadce s výjimkou penále na zde uvedené dávky, pokud povinnost zaplatit toto penále vznikla **před** prohlášením úpadku.

Městský soud v Praze při posouzení této právní otázky přihlédl zejména k závěrům rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2007, č. j. 6 Ads 19/2006 - 63, který při řešení této otázky za obecnou považoval úpravu pojistného na zdravotní pojištění a úpravu zákona o konkurzu za úpravu zvláštní, která by měla mít přednost, pokud stanoví odchýlnou úpravu od úpravy obecné s tím, že tento princip je dán rovněž zájmem na poměrném uspokojení věřitelů v konkurzu a rovným nahlížením na vlastnické právo. Nejvyšší správní soud se přiklonil k tomu, že úprava konkurzu a vyrovnání jako norma speciální musí být aplikována spíše doslovně a přednostně před úpravou obecnou a přes zákonné fikce, tj. že za dlužné pojistné se považuje i dlužné penále, dovodil, že z § 33 odst. 1 písm. d) *a contrario* plyne, že pohledávka na penále (u zdravotního pojištění), u nichž povinnost platit, vznikla po prohlášení konkurzu, nebude moci být uspokojena v konkurzním řízení, nicméně platební výměr, kterým byl stěžovateli sdělen předpis penále pouze deklaruje již vzniklou povinnost a nesměruje přímo k uspokojení pohledávky žalovaného. Během konkurzu takový výměr nebude moci být užít k vymáhání dlužného penále a v důsledku jeho vydání se podle názoru zdejšího soudu nezmenší konkurzní podstata, až po zrušení konkurzu by takový výměr mohl sloužit jako exekuční titul. Této úpravy se však nějak nepříčí, jestliže žalovaný sdělil žalobci výměrem výši penále, přičemž tento výměr může sloužit jako exekuční titul.

Tak tomu bylo i v projednávané věci, ve které bylo penále z dlužného pojistného na veřejné zdravotní pojištění po prohlášení úpadku žalobci vyměřeno a platebním výměrem sděleno, přičemž toto penále nelze považovat podle judikatury správních soudů za pohledávku za podstatou ve smyslu § 31 odst. 2 písm. d), kde totiž není explicitně uvedeno, ale naopak je výslovně v § 33 odst. 1 písm. d) téhož zákona z uspokojení pohledávek v konkurzu vyloučeno. Uvedené však nemůže ničeho změnit na zákonnosti rozhodnutí

správních orgánů obou stupňů, tj. vyměření penále žalobci za včas nezaplacené pojistné na veřejném zdravotním pojištění.

Městský soud v Praze považuje za potřebné zdůraznit, že neuhrazení pojistného na zdravotní pojištění v období po prohlášení úpadku včas a ve správné výši vyvolává prodlení a s tím *ex lege* spojené důsledky v podobě povinnosti platit penále (§ 18 zákona č. 592/1991 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění). Tato povinnost nastupuje ze zákona a žalovaná byla oprávněna předepsat takovéto penále žalobci k úhradě. Ke sporné otázce, zda pohledávka na penále je pohledávkou za podstatou, či nikoliv, musí Městský soud v Praze na tomto místě připomenout, že není soudem, jenž by měl v řízení ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu pravomoc rozhodovat ve věcech úpadku, konkursu a vyrovnání, ale náleží mu pouze pravomoc posoudit, zda žalovaný správní orgán nepochybil při posouzení zákonnosti správního aktu napadeného odvoláním žalobce. Jestliže tedy je již dlouhodobě judikováno, že i správce konkursní podstaty se může dostat do prodlení s plněním veřejnoprávní povinnosti v době po prohlášení konkursu (zde úhrada pojistného na všeobecné zdravotní pojištění), pak nepochybně žalovaný může žalobci předepsat penále v podobě deklaratorního aktu, jenž pouze sděluje to, co nastalo ze zákona (výše penále a období, za které vzniklo). Jinou je pak otázka, jaké konsekvence tento výměr může mít v řízení o insolvenci žalobce. To však není otázka, jež by byla zcela v pravomoci správního soudu.

Nejvyšší správní soud považoval v rozsudku ze dne 21. 3. 2007, č. j. 6 Ads 19/2006 - 63, za účelné vyjádřit se k dané problematice i pro obor pojistného na zdravotní pojištění. Nejvyšší správní soud uvedl, že *„je skutečností, že zákon č. 382/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, až do novelizace provedené zákonem č. 12/1998 Sb. účinné od 1. 4. 1998, nikterak nepomýšlel na skutečnost, že vedle pojistného v oborech zdravotního a sociálního zabezpečení vzniká za zákonem vymezených okolností ex lege povinnost platit penále (není-li pojistné uhrazeno včas a řádně). Za situace, kdy § 33 odst. 1 písm. d) zákona o konkursu a vyrovnání vylučoval do 31. 3. 1998 z uspokojení v konkursním řízení obecně mimosmluvní sankce postihující majetek úpadce, zakládal významnou nerovnost, neboť tím řadil mezi věřitele vyloučené z konkurzu i stát, popřípadě veřejnoprávní korporace, jakou je žalovaná, kteří nemohli v konkurzu přihlašovat pohledávky postihující liknavost a prodlení úpadce, a to jak pohledávky vzniklé do prohlášení konkursu, tak po jeho prohlášení, zatímco například úroky z pohledávek věřitelů vzniklých před prohlášením konkursu přirostlé v době před prohlášením byly pohledávkami, jež nebyly vyloučeny.“*

Jak zákon o pojistném na zdravotní pojištění, tak na sociální zabezpečení, obsahují úpravy, podle nichž tam, kde zvláštní zákony uvádějí výraz „pojistné“, má se na mysli i penále, přičemž v poznámce pod čarou jako první z takovýchto zvláštních zákonů uvádějí zákon o konkursu a vyrovnání. Nejvyšší správní soud v naposledy citovaném rozsudku vyložil povahu zákona o konkursu a vyrovnání (a jeho závěry lze bezezbytku aplikovat i na insolvenční zákon) tak, že obecnou je tedy v projednávané věci úprava pojistného na zdravotní pojištění, úprava zákona o konkursu a vyrovnání je úpravou zvláštní a měla by mít přednost, pokud by stanovila odchýlnou úpravu od úpravy obecné. Tento princip je rovněž dán zájmem na poměrném uspokojení věřitelů v konkurzu a rovným nahlížením na právo vlastnické.

Jestliže tedy platí, že za dlužné pojistné „se považuje“ i dlužné penále, že z § 33 odst. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Sb., ve znění zákona č. 16/1998 Sb., *a contrario* plyne, že pohledávka na penále (u zdravotního pojištění), u níž povinnost platit vznikla po prohlášení

konkursu, nebude moci být uspokojena v konkursním řízení, pak platební výměr, kterým byl žalobci sdělen předpis penále, pouze deklaruje již vzniklou povinnost a nesměruje přímo k uspokojení pohledávky žalované. Během insolventního řízení takový výměr nebude moci být užít k vymáhání dlužného penále a v důsledku jeho vydání podle názoru zdejšího soudu by až po ukončení insolventního řízení takový výměr mohl sloužit jako exekuční titul (srov. v této souvislosti shora zmíněný rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 565/2001). Této úpravě se však nijak nepříčí, jestliže žalovaná sdělila výměrem žalobci výši penále, přičemž tento výměr může sloužit jako exekuční titul. Přezkoumávaná rozhodnutí proto z pohledu souladu se zákony, jež upravují řízení o pojistném i o insolvenčním řízení, obstojí.

Na základě výše uvedeného Městský soud v Praze shledal námitky vznesené žalobkyní v podané žalobě nedůvodné, proto rozhodl podle ustanovení § 78 odstavec 7 s. ř. s. o zamítnutí podané žaloby.

O nákladech řízení rozhodl Městský soud v Praze podle ustanovení § 60 odstavec 1 s. ř. s., neboť žalobkyně ve věci samé úspěch neměla a žalovanému správnímu úřadu, který byl ve věci úspěšný, žádné prokazatelné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevznikly. Z tohoto důvodu soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odstavec 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 24. srpna 2016

JUDr. Hana V e b e r o v á ,
předsedkyně senátu